

deset let je, odkar je Křižkovsky uglasbil tudi pri nas dobro znano »Utopljenko«.

Nove publikacije so: *Janko Žirovnik*: Narodne pesmi, IV. zvezek, *Josip Sicherl*: Trije moški zbori, *Anton Anděl*: Hrvatske narodne pesmi, *Anton Foerster*: Cantica sacra. Cerkvena pesmarica I. del za četveroglasni moški ali ženski zbor. 2. popravljeni natis. Ljubljana, Katoliška Bukvarna. Cena 2 K 40 vin. Nam omenjene skladbe niso došle. Vest o izdaji smo posneli iz dnevnikov.

O Adamičevem delu »Tri skladbe za klavir« (o katerem so prinesli »N. A.« oceno v 1. štev. t. l.) je objavila hrvatska revija »Savremenik« v svoji 4. štev. tek. letnika kritiko iz peresa našega sotrudnika *Antona Dobroniča*.

»Tamburica«, hrvatski tamburaški zbornik, ki ga izdaja *Janko Stjepušin* in ureja *Dušan Ključec* v Sisku, prinaša v 2. štev. tekočega letnika kot priloga partituro idile »Zvečer«, ki jo je zložil in za tambure priredil *Vinko Vodopivec*. (Cena posameznemu odtisku 1 K 20 vin.). Skladba je precej plitva in potuje pod napačnim imenom; naša »idila« je bistveno prav navadna polka. Tamburaši, ki sploh nimajo bogate literature na razpolago, bodo morda že njo vendar zadovoljni.

»Ljubljanski Zvon« je priobčil v letošnji 6. številki obširno in temeljito oceno prvih treh letošnjih sešitkov »N. A.« iz peresa *Emila Adamiča*.

Orgeljski koncert se je vršil dné 3. avgusta t. l. v cerkvi sv. Križa pri Slatini, pri katerem je igral glavne točke (Bach, Mendelssohn, Saint-Saëns, Rheinberger) *H. Družovič*, c. kr. učitelj glasbe v Mariboru, naš častiti sotrudnik. Naj bi se lepa in plodonosna nemška in drugorodna (švicarska, francoska) navada prireranja orgeljskih koncertov v cerkvah tudi pri nas udomačila. Marsikateri izvrstni instrument ne pride do veljave, ker daje glasba pri cerkveni službi premalo prilike, da se uporabljam orgle kot koncertno solo-glasbilo.

Viktor Parma je uglasbil Prešernovo balado »Povodnji mož« za sola, zbor in orkester ter je to svoje najnovejše delo poklonil pevskemu zboru »Gl. M.« v Ljubljani.

Skladatelju Davorinu Jenku je podelilo mesto Ljubljana o priliki petdesetletnice himne »Naprej zastava Slave« meščanstvo z odpustitvijo takse.

Naše skladbe.

Dve načeli ste nas topot vodili pri določevanju muzikalne vsebine; obljubljeno odškodovanje pevskih društev (gl. št. 4) in oživljjanje našega repertoarja z novimi imeni.

Svojo obljubo izpolnjujemo z objavljanjem treh skladb zborškega značaja in enega samospeva.

Med prvič sodelujočimi skladatelji nastopa *A. Dobronič* z »Intermezzom«, klavirskim kosom distingirane noblese in precej bogate harmonike, a na Bacha kažoče polifonije.

Davno pogrešan se oglaša prvikrat tudi *P. H. Sattner*, morda edini slovenski skladatelj večjega pomembnega, česar ime še ni bilo dosedaj čitati med našimi sotrudniki. Tem srčnejne naj bode pozdravljeni v našem krogu. Ljubki njegov samospev »Ribička«, lahka melodizorna skladba, pri vsej Mendelssohnski gracilnosti ne pozablja dobro, za katere se imamo zahvaliti klasičnim kontrapunktistom 18. stoletja. Pesem postane brez dvoma priljubljena točka stalnega repertoarja naših pevcev in pevk.

Stanko Premrl ponuja našim zborom razmernoma lahek mešan zbor, »Pesem žerjavov«, lepo deklamajočo skladbo z učinkovitimi unisoni in ponekod prav po parsifalsko postopajočimi harmonijami.

Redek, a vedno dobro došel gost je mojster *Zajc*. Pripovedal je v narodnem duhu zloženi ženski čveterospev iz svoje

opere »Pan Twardowski«, ki ga kakor tudi *Laharnarjev* mešani zbor »Spomin« priporočamo osobito manj izurjenim društvom. Zelo enostavni, a vendar hvaležni skladbi najdeti gotovo prijateljev med ljubitelji naivne umetnosti.

Zapiski.

»**Boris Godunov**« je naslov skoraj štirideset let stare operе ruskega skladatelja *M. Musorgskega*, ki jo Ljudska opera na Dunaju kot novitet uporazi. Ista opera se bude pela tekom bodoče sezone na Metropolitanoperi v Novemjorku.

Smetanovo »*Prodano nevesta*« so predstavljali pred kratkim v Metropolitan-gledišču v Filadelfiji. Naslovno vlogo je pela odlična češka umetnica *Emmy Destinnova*, ki, kakor prava Čehinja, povsod, kamor pride, propagira Smetanovo glasbo. Na istem gledišču pripravljajo med drugim tudi *Čajkovskega* »*Pikovo domo*«. »*Prodana nevesta*« se je pela tudi v »New-Theatru« v Novemjorku, »*Pikova dama*« pa prvič v Karlsruhe. *Smetanov* »*Dalibor*« je imel v Budimpešti na kr. ogerski operi velik uspeh.

Poljskega skladatelja *S. Nowowiejskega* zborško delo »*Quo vadis?*« dramatični prizori za sole, zbor, orkester in orgle op. 30* je imelo pri prvi nemški predstavi (Heilbronn, Singkranz) velik uspeh. (Sploh prva predstava tega dela je bila meseca oktobra 1909 v Amsterdamu).

»*Prvo leto Hugona Wolfa na Dunaju*« opisuje *Fr. G. Antal* v št. 16364 dnevnika »*Neue freie Presse*« z dne 13. marca t. l.

O češkem skladatelju *J. B. Foersterju* prinaša »*Dalibor*« obširno razpravo, ki jo je spisal *Zdeněk Nejedlý*.

Operne premiere. Prvotna (to je sploh prva) predstava *Massenetove* operе »*Don Quichotte*« v Monte Carlo je bila sijajna. Opera je imela velik uspeh. — »*Marija, povest iz Ukrajine, širje lirični prizori*« se nazivlja nova opera *Mieczysława Soltysa*, ravnatelja Lvovskega konservatorija, ki so jo prvič predstavljali v Lvovu. Kritika priporoča delo v uprizoritev na drugih odrigh. — Muzikalna pravljica v treh dejanjih »*Eros vainqueur*«, katero je uglasbil *Pierre de Bréville*, je bila prvič predstavljena v Bruslu. Inteligentni del občinstva je sprejemal delo z velikim navdušenjem. Nadaljnje operne premiere so med drugimi: *Jean Nougués* »*Quo vadis?*« (Besedilo po Sienkiewiczem romanu spisal Henry Cain). Prva izven Francije priprjena predstava v präškem mestnem gledišču. — *M. Kasanlij* »*Miranda*«. Prvotna predstava v St. Peterburgu, Ces. Marijino gledišče.

»*Elektra*« *Riharda Strausse* je imela pri primieri v kr. češki operi v Pragi pod vodstvom ravnatelja *K. Kovačovića* buren uspeh. Naslovno vlogo je pela *Slavikova*. Z isto senzacijo se je predstavila ta opera prvikrat v Budimpešti in v Londonu (Convent Garden), kjer je kraljica dala poklicati skladatelja, da mu osebno čestita.

Smetanova »*Prodana nevesta*« se je uvrstila zopet v repertoar dunajske dvorne opere in se uprizori že septembra meseca. Iste skladatelja opera »*Dve vdovi*« bodo tekom sezone 1910/11 peli v Ljudski operi na Dunaju.

Koncertno potovanje po Volgi. Dirigent *Sergij Kusevicky* je priredil meseca maja in junija t. l. na svoje stroške s svojim orkestrom in solistoma *Aleksandrom Skrjabinom* (klavir) in *Aleksandrom Mogilevskim* (gosi) koncertno potovanje po Volgi od Tveri do Astrahani, približno 6000 km daleč. 19 koncertov se je vršilo tekom enega meseca v 11 mestih. Orkester je štel 65 izbranih moši. Program teh koncertov je bil sleden: *Beethoven*, »*Egmont*«, uvertura, »*Čajkovskij Simfonija* št. 5., »*Rimskij-Korsakov* »*Sadko*«, *Wagner Prediga* k »*Mojstrov-* pevcev *Norimberškim*«, oziroma »*Rimskij-Korsakov* »*Scheherezade*« in »*Tanejev* »*Oresteja*«. Koncertirali so v sledenih mestih: Tver, Ribinsk, Jaroslav, Kostroma, Nižnji-Novgorod, Kazanj, Simbirsk, Samara Saratov, Caricin, Astrahan. Nazaj grede so se koncerti izvrševali po sledenem programu: »*Musorgskij* »*Noč na golovcu*«, »*Comes* »*Gozd šumi*«, »*Glinka* »*Jota Aragonese*«, »*Kalinikov Simfonija* št. 1., »*Čajkovskij* »*Romeo in Julija*«, uvertura. Kot solista sta na povratku nastopala *V. Damajev*, odlični pevec privatne opere v Moskvi, in *R. Ehrlich*, čelist. V Nižnjem-Novgorodu, rojstnem kraju skladatelja *M. Balakireva*, ki je bil kratko prej umrl, so posvetili poseben del koncerta spominu tega velikega simfonika. Precej riskantno podjetje se je v vsakem oziru sijajno obneslo. Koncertno potovanje je imelo najzadovoljivejši umetniški, pa tudi gmotni uspeh, kateremu je pripomoglo inteligentno, nad vsem pričakovanjem glasboljubeče občinstvo obiskovanih ruskih mest.

Med orkestralnimi skladbami slovanskih skladateljev, ki so se prednašale nadalje po zadnje dotedne naše zabeležke, naj bodo omenjene sledenje: *Borodin Simfonija* h-mol (Helsingfors, Filharmoniska družba), »*Čajkovskij Italijski capriccio*« (Nordhausen, Filharmonski koncerti), *Rudolf Zamzla* »*Švanda dudák*«, suite (Praga, Glasbena jednota slušateljev visokih šol), *Rahmaninov* »*Otok mrтvih*« (Boston pod skladateljevim vodstvom), *Dvořák Simponične variacije*, *Rimskij-Korsakov* »*Božična suite*« (Oboje: London, Symphony Orchestra).

Češko pevsko društvo »*Lumír*« na Dunaju je priredilo v proslavo petdesetletnice češkega skladatelja *J. B. Foersterja* koncert, pri katerem je sodelovalo 42 članov orkestra Dvorne opere in več solistov.